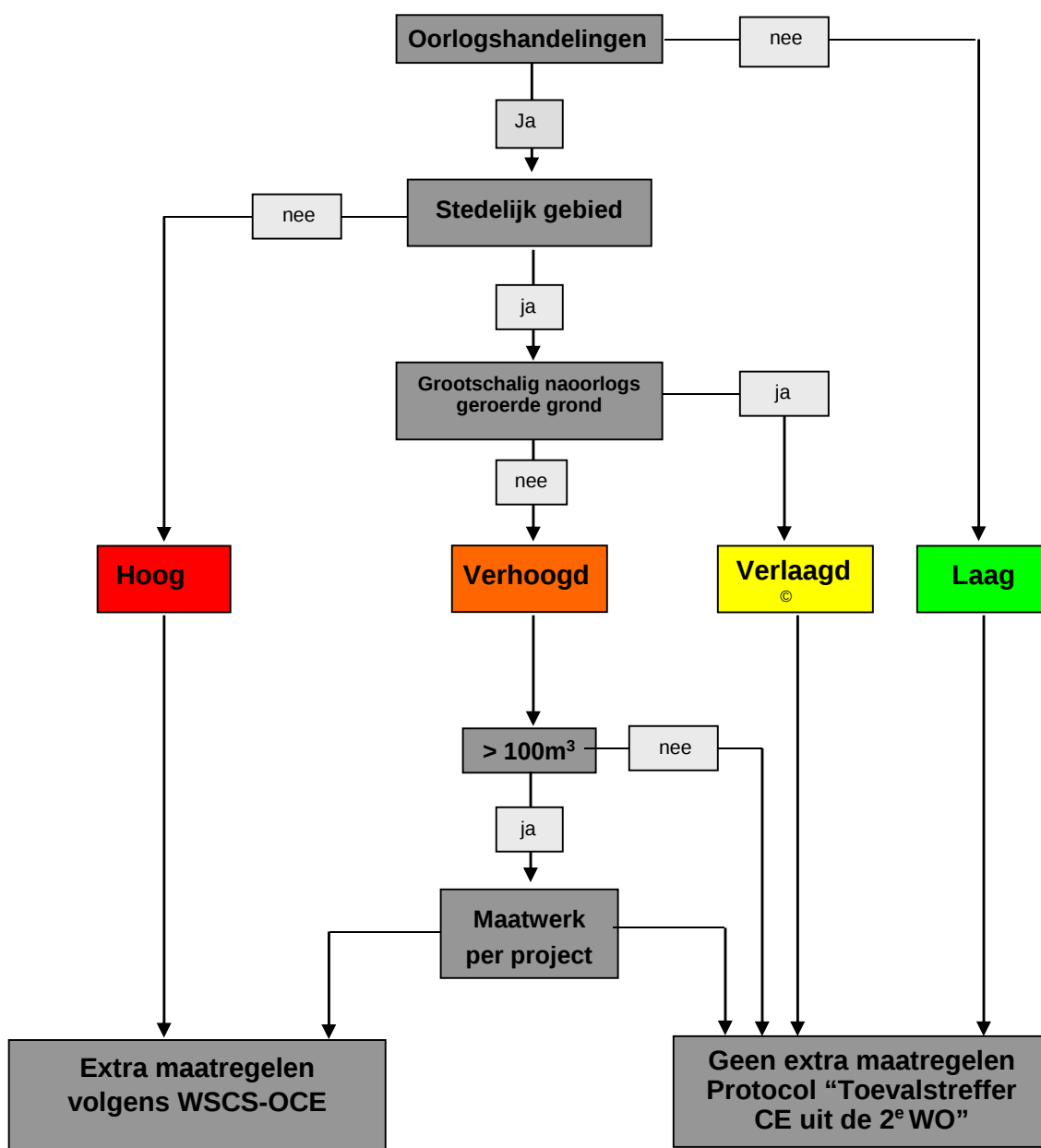

Handleiding "Omgaan met conventionele explosieven uit de 2^e WO binnen de gemeente Arnhem" tijdens grondroerende werkzaamheden, versie 2016

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. Conventionele explosieven	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Risicoperceptie	6
2.3 Nuchter omgaan met de eventuele risico's van CE uit de 2 ^e WO	6
2.4 Conventionele explosieven en grondroerende werkzaamheden	7
2.5 Wet- en regelgeving	7
3. Hoe gaan we om met de mogelijke aanwezigheid van CE	8
3.1 Kans van aantreffen	8
Bijlage 1: Definities en begrippen	12
Bijlage 2: Protocol "Toevalstreffer CE uit de 2 ^e WO"	14
Bijlage 3: Plattegrond van Arnhem met de kans van aantreffen gebieden	15

In deze handleiding “Omgaan met conventionele explosieven uit de 2^e WO binnen de gemeente Arnhem” wordt beschreven hoe we omgaan met de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven (CE) tijdens grondroerende werkzaamheden. Op basis van historisch onderzoek wordt Arnhem in “kans van aantreffen” gebieden verdeeld. Het kan hierbij gaan om een hoge, verhoogde, verlaagde of lage kans van aantreffen gebied. Op basis van deze gebiedsindeling kan vervolgens worden aangegeven of er extra maatregelen moeten worden getroffen.

© Indien het gaat om grondroerende werkzaamheden voor dit soort ondergrondse bouwwerken (waarbij je ook nog kunt denken aan zwembaden, bioscopen of theaters) dan moet er ook binnen het gebied met een verlaagde (geel) kans van aantreffen een advies aan de CE adviseur worden gevraagd.

1. Inleiding

In en rondom Arnhem hebben tijdens de 2^e WO allerlei oorlogshandelingen plaatsgevonden. Arnhem behoort dan ook tot de zwaarst getroffen regio's. Na de 2^e WO zijn veel van de explosieven opgeruimd en hebben er allerlei grondroerende werkzaamheden plaatsgevonden, waarbij veel explosieven zijn aangetroffen. Deze explosieven zijn door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) onschadelijk gemaakt en tot ontploffing gebracht. Tot 1971 is veel geruimd maar onbekend is op welke locaties CE zijn gevonden en onschadelijk gemaakt. Vanaf 1971 heeft de EOD bijgehouden waar binnen Arnhem CE zijn geruimd.

In 1999 is het zogenaamde Bijdragebesluit in werking getreden. Hierdoor werd het voor private ondernemingen mogelijk om opsporingswerkzaamheden uit te voeren. Op basis van dit Bijdragebesluit was het voor gemeenten ook mogelijk om in aanmerking te komen voor een bijdrage in de kosten voor opsporingswerkzaamheden. De laatste jaren gaat de financiering via het Gemeentefonds en kunnen gemeenten achteraf subsidie aanvragen.

In verband met een toename van het aantal vragen over de mogelijke aanwezigheid van explosieven uit de 2^e WO tijdens grondroerende werkzaamheden, en de risico's van deze explosieven is in 2009 een handleiding opgesteld.

De handleiding geeft aan hoe de gemeente Arnhem omgaat met de mogelijke aanwezigheid van CE uit de 2^e WO tijdens grondroerende werkzaamheden.

Daarnaast beschouwen we de 2^e WO als onderdeel van het erfgoed van de gemeente Arnhem. Sinds 2015 is de 2^e WO in de nota erfgoed en de canon van Arnhem opgenomen.

Zolang een CE uit de 2^e WO in de bodem ligt kan er niets gebeuren. In het kader van de openbare orde en veiligheid is er geen aanleiding om CE preventief te verwijderen. Eventueel aanwezige CE vormt een aandachtspunt wanneer er grondroerende werkzaamheden plaats gaan vinden. Degene die de graafwerkzaamheden uitvoert is verantwoordelijk voor de eventuele aanwezigheid van CE.

De arbeidsinspectie controleert of graafwerkzaamheden in een verdacht gebied op de juiste wijze en door een gecertificeerde aannemer worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag heeft in deze fase alleen een taak als het gaat om de veiligheidsmaatregelen die moeten worden genomen. In het projectplan, dat door de gecertificeerde aannemer moet worden opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de opdrachtgever en bevoegd gezag openbare orde en veiligheid, zijn deze veiligheidsmaatregelen opgenomen.

De rol van het bevoegd gezag wordt prominenter wanneer er daadwerkelijk een bom uit de 2^e WO wordt blootgelegd. Indien de aangetroffen bom van enige omvang is wordt de omgeving gewaarschuwd en een bepaald gebied tijdelijk ontruimd. Het bevoegd gezag is vervolgens verantwoordelijk voor de overdracht van de bom aan de EOD.

2. Conventionele Explosieven

2.1 Algemeen

Conventionele explosieven zijn explosieven die niet als zelfgemaakt, nucleair, biologisch of chemisch kunnen worden aangemerkt. CE zijn gemaakt voor oorlogsdoeleinden. Over de risico's van CE uit de 2^e WO - die al ruim 70 jaar in de bodem liggen - is niet veel te zeggen. Het is aannemelijk dat de explosiviteit is afgenomen maar de explosiviteit kan ook juist zijn toegenomen. De werking van CE uit de 2^e WO is gedurende de jaren dus minder voorspelbaar geworden. CE worden bij mensen nog vaak als zeer risicovol ervaren. De kans om te overlijden ten gevolge van een verkeersongeluk is echter nog altijd vele malen groter dan de kans op het aantreffen van CE met een ongeval als gevolg.

Vooraf direct na de 2^e WO hebben zich in Nederland ongevallen met dodelijke afloop voorgedaan. Deze ongevallen vonden plaats tijdens het opruimen en ontklaar maken van CE uit de 2^e WO en niet tijdens grondroerende werkzaamheden. Het laatste ongeval dateert uit 1972. Binnen Arnhem hebben zich geen ongevallen met dodelijke afloop voorgedaan. Ook zijn er sporadisch slachtoffers gevallen doordat burgers met behulp van een metaaldetector explosieven aantreffen en dit vervolgens thuis zelf gingen demonteren.

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Arnhem is een verbod op het gebruik van een metaaldetector opgenomen. Ontheffingen van dit verbod worden niet aan particulieren verstrekt, maar alleen aan bedrijven die hierin gespecialiseerd zijn.

Dat er tijdens het uitvoeren van grondroerende werkzaamheden wat kan gebeuren blijkt uit een ongeval in Duitsland (2006). Een wegwerker heeft tijdens werkzaamheden met een freesmachine een bom uit de 2^e WO geraakt. Hierdoor is de bom ontploft waardoor de freesmachine in twee stukken is gebroken. De wegwerker is hierbij omgekomen. Deze incidenten zijn zeldzaam maar niet uit te sluiten.

2.2 Risicoperceptie

Mensen lopen bepaalde risico's in hun leven. Risicoperceptie is de beleving van deze risico's. Een vrijwillig genomen risico zoals bergbeklimmen of roken zal makkelijker worden aanvaard dan een even groot maar niet vrijwillig genomen risico.

Risico is de kans dat iets op kan treden maal het effect (dodelijke slachtoffers). De overheid hanteert risiconormen. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat frequent optredende gebeurtenissen elk met een klein aantal doden (wegverkeersongevallen) gemakkelijker aanvaard worden dan minder vaak optredende gebeurtenissen elk met een groot aantal doden (vliegverkeersongevallen). Terwijl het aantal doden per jaar voor de eerste soort ongevallen veel groter zal zijn.

2.3 Nuchter omgaan met de eventuele risico's van CE uit de 2^e WO

Over de risico's van CE uit de 2^e WO zowel tijdens het uitvoeren van grondroerende werkzaamheden en vervolgens gedurende de opslag is niet veel te zeggen, omdat er nog niet veel onderzoek naar is verricht. Daarnaast zijn er door de aanwezigheid van CE uit de 2^e WO binnen Arnhem nog geen grote incidenten geweest.

Het feitelijke risico van CE is niet hoog. In de beleving van mensen is het risico (gepercipieerde risico) van een conventioneel explosief uit de 2^e WO wel hoog. Vindt er een ongeval plaats door de aanwezigheid van een conventioneel explosief uit de 2^e WO dan kan dit enige impact hebben. Een ongeval met een conventioneel explosief zal sneller de publiciteit halen dan een verkeersongeval.

De kans om te overlijden door de aanwezigheid van CE zal vele malen kleiner zijn dan de kans om te overlijden door een verkeersongeval. Naast een geringe kans van aantreffen is er ook nog een geringe kans op het daadwerkelijk exploderen van het aangetroffen conventionele explosief waarbij het ook nog uitmaakt of er een vliegtuigbom of granaat wordt aangetroffen.

Het jaarlijkse risico van overlijden in de rijke industrielanden door een bepaalde activiteit of gebeurtenis waaraan men is blootgesteld ziet er - in onderstaande tabel - als volgt uit. CE zal onderaan in deze tabel komen te staan.

Activiteit/Gebeurtenis	Kans op overlijden per jaar
roken	$10^{-3} = 0,1\%$
wegverkeer	$10^{-4} = 0,01\%$
vliegverkeer	$10^{-6} = 0,0001\%$
aardbeving	$10^{-6} = 0,0001\%$
bliksem	$10^{-7} = 0,00001\%$
conventioneel explosief	$10^{-?} = 0,00.....$

2.4 Conventionele explosieven en grondroerende werkzaamheden

Over het risico van CE tijdens grondroerende werkzaamheden is niet altijd wat te zeggen. Er is een kans op het aantreffen van een conventioneel explosief. Onduidelijk is wat gedurende jaren de invloed van geofysische bodemomstandigheden op het explosief is geweest. Door roestvorming kan het ontstekingsmechanisme onbetrouwbaar zijn geworden. Daarnaast kan de stabiliteit van de springstof veranderd zijn. Dit zijn allemaal factoren die van invloed zijn op het effect van een explosief dat al ongeveer 70 jaar in de bodem ligt. Dit betekent dat de risico's van CE moeilijk zijn in te schatten.

Het risico kan grotendeels worden weggenomen door altijd – voordat er grondroerende werkzaamheden plaatsvinden - preventief naar CE te zoeken. Het nadeel hiervan is dat dit hoge kosten met zich meebrengt. Daarnaast zullen de projecten ernstige vertraging oplopen. Hierbij kan het voorkomen dat de kosten voor het preventief opsporen van CE hoger uitvallen dan de overige projectkosten. In dit soort gevallen is het de vraag of de kosten opwegen tegen de eventuele risico's van CE. Daarom hebben we er niet voor gekozen om altijd preventief naar CE te zoeken maar het aantreffen van CE zoveel mogelijk uit te sluiten door vooraf onderzoek te doen naar de mogelijke aanwezigheid van CE en door het treffen van eventuele (voorzorgs)maatregelen.

2.5 Wet en regelgeving

Landelijke wet- en regelgeving met betrekking tot CE betreft vooral het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Werkveldspecifiek certificatieschema voor het systeemcertificatie Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OCE). Daarnaast is er voor de openbare orde en veiligheid de Gemeentewet en de tijdelijke opslag van CE de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). In het Arbeidsomstandighedenbesluit (artikel 4.10) is bepaald dat bedrijven die opsporingswerkzaamheden naar CE verrichten hiervoor gecertificeerd moeten zijn. In het werkveld specifiek certificatieschema opsporen conventionele explosieven (WSCS-OCE) worden eisen gesteld aan het opsporen van CE.

Op grond van artikel 172 van de Gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Hiervoor heeft de burgemeester bevoegdheden zoals het geven van noodbevelen en het vaststellen van een noodverordening.

De Wabo is van toepassing op de tijdelijke opslag van CE - netto explosieve massa meer dan 1 kg - in een depot dat vervolgens in een springput tot ontploffing kan worden gebracht. Voor opslagen korter dan een half jaar is een gedoogbesluit nodig. Aan dit gedoogbesluit zijn voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden zijn dezelfde als bij een omgevingsvergunning alleen is de procedure voor een gedoogbesluit korter. Een uitzondering op dit gedoogbesluit vormt de opslag van CE met een netto-explosieve massa van maximaal 10 kg. In dit geval is er geen gedoogbesluit nodig maar wordt er aangesloten bij de eisen voor een opslagvoorziening voor het tijdelijk veilig stellen van CE (tot maximaal 10 kg) zoals vermeld in de WSCS-OCE.

3. Hoe gaan we om met de mogelijke aanwezigheid van CE

In verband met het uitvoeren van grondroerende werkzaamheden zijn er in Arnhem door de jaren heen verschillende onderzoeken naar de aanwezigheid van CE uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een kans van aantreffen kaart (bijlage 3)

3.1 Kans van aantreffen

Er is altijd een kans dat er in binnen Arnhem tijdens grondroerende werkzaamheden CE worden aangetroffen. Na de 2^e WO is veel oorlogspuin geruimd maar ook verplaatst binnen Arnhem. Daarom is er een protocol "Toevalstreffer CE uit de 2^e WO" opgesteld (bijlage 2). Op basis van historisch onderzoek (gevechten tijdens de 2^e WO) is wat te zeggen over de kans van aantreffen van CE tijdens grondroerende werkzaamheden. Voor bepaalde delen van Arnhem is die kans groter dan voor andere delen. De "kans van aantreffen" kaart is gebaseerd op het verzamelen van historisch feitenmateriaal (oorlogshandelingen¹) volgens WSCS-OCE.

Voor wat betreft de kans van aantreffen onderscheiden we de volgende gebieden:

- hoge kans van aantreffen CE **rood**
- verhoogde kans van aantreffen CE **oranje**
- verlaagde kans van aantreffen CE **geel**
- lage kans van aantreffen CE **groen**

Uitgangspunten

1. Bij grondroerende werkzaamheden na de 2^e WO kan ervan worden uitgegaan dat de eventuele aanwezige CE zijn verwijderd tot de, in het verleden, uitgevoerde ontgravingsdiepte.
2. De eerste 40 cm (0-0,4 m) van de bodem, op percelen voor agrarisch gebruik en binnen stedelijk gebied, wordt geclassificeerd als een gebied met een verlaagde (**geel**) kans van aantreffen omdat het om reeds geroerde grond gaat. Dit geldt niet voor de bodem in de bossen en parken.
3. De handleiding is ook van toepassing op het uitvoeren van grondroerende werkzaamheden in de waterbodem met uitzondering van de vaargeul van de Rijn en IJssel in beheer bij Rijkswaterstaat.
4. In een voor CE verdacht gebied is het handmatig gebruik van een edelmanboor, pulsboor, zuigerboor en het plaatsen van peilbuizen zonder maatregelen mogelijk.
5. Grond waarop in de 2^e WO aantoonbaar gebouwen stonden of gebieden die tijdens de 2^e WO aantoonbaar verhard waren, zijn niet verdacht van CE. Met uitzondering van gebieden welke verdacht zijn op afwerpmunitie.
6. De ambitie van de gemeente Arnhem is om ondergrondse hoofdstad van Nederland te worden. Dit betekent dat er veel ondergronds gebouwd is en gaat worden. Voorbeelden van ondergrondse bouwwerken zijn de Willemstunnel, de Hogeschool voor de Kunsten de parkeergarages bij Arnhem Centraal en het Muis kwartier en de kabel en leidingentunnel bij Arnhem Centraal. Indien het gaat om grondroerende werkzaamheden voor dit soort ondergrondse bouwwerken (waarbij je ook nog kunt denken aan zwembaden, bioscopen of theaters) dan moet er ook binnen het gebied met een verlaagde (**geel**) kans van aantreffen een advies aan de CE adviseur worden gevraagd. In de meeste gevallen moet er dan gehandeld worden als in een gebied met een verhoogde kans van aantreffen.

¹ Historisch vooronderzoek CE Arnhem en Rozendaal, REASeuro d.d.11-03-2016,projectnr:RO-160018 versie 1.0

Hoge kans van aantreffen CE rood

Op basis van historisch onderzoek kunnen we voor bepaalde delen van Arnhem aangeven dat de kans van aantreffen van CE tijdens grondroerende werkzaamheden hoog is. Dit zijn de gebieden waar oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden en na de 2^e WO geen grootschalige grondroerende werkzaamheden. Het gaat hier niet om het stedelijk gebied maar vooral om het buitengebied van Arnhem maar ook om de parken binnen Arnhem. In dit gebied moeten voor en tijdens grondroerende werkzaamheden altijd maatregelen met betrekking tot CE worden getroffen.

- o oorlogshandelingen
 - o geen grootschalige grondroerende werkzaamheden na de 2^e WO
 - o geen stedelijk gebied (buitengebied en parken)
- extra maatregelen met betrekking tot CE

Verhoogde kans van aantreffen CE oranje

Het gaat hier om naorlogs ongeroerde grond binnen het stedelijk gebied waar oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden. Binnen deze gebieden hebben vooral vóór de 2^e WO grootschalige grondroerende werkzaamheden plaatsgevonden. Dit betekent dat er een verhoogde kans van aantreffen van CE uit de 2^e WO binnen deze gebieden is. Het gebied wordt vervolgens behandeld als een “hoge kans van aantreffen CE” gebied.

Een uitzondering hierop zijn de grondroerende werkzaamheden waarbij het grondverzet gering is waardoor de kans op CE ook klein is. Voorbeelden hiervan zijn boringen ten behoeve van bodemonderzoeken of het grondverzet voor het plaatsen van bijvoorbeeld een bushokje. Over het algemeen gaat het hierbij om werkzaamheden waarbij minder dan 100 m³ grond wordt verzet (kleinschalige projecten). In dit geval worden er geen extra maatregelen getroffen maar wordt het protocol “Toevalstreffer CE uit de 2^e WO” gevolgd.

Wordt er meer dan 100 m³ grond verzet dan is het afhankelijk van de mogelijkheden en/of het project of er extra maatregelen moeten worden getroffen. Dit betekent dat het binnen het gebied verhoogde kans van aantreffen CE vooral gaat om maatwerk. Per project wordt zo bekeken of er en zo ja welke maatregelen er moeten worden getroffen.

Voorbeeld van maatwerk

- ❖ Vervanging van de oude riolering. Deze oude riolering is na de 2^e WO in de grond gekomen. Het gaat dus om naorlogs grondverzet. Op basis hiervan is niet nodig om extra maatregelen te treffen. De nieuwe riolering komt echter een halve meter lager in de grond te liggen. In dit geval betekent het dat er voor die extra halve meter maatregelen moeten worden getroffen.

- o oorlogshandelingen
 - o geen grootschalige grondroerende werkzaamheden na de 2^e WO
 - o stedelijk gebied
- extra maatregelen met betrekking tot CE (uitzondering hierop bij grondverzet van minder dan 100 m³ grond, geen extra maatregelen en het protocol “Toevalstreffer CE uit de 2^e WO” volgen)
 - bij meer dan 100 m³ grondverzet maatwerk per project

Verlaagde kans van aantreffen CE geel

Dit zijn gebieden waar oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden. Tevens hebben we te maken met stedelijk gebied. Na de 2^e WO hebben hier grootschalige grondroerende werkzaamheden plaatsgevonden. Het gebied wordt vervolgens behandeld als een lage kans van aantreffen gebied. Wel kunnen er CE worden aangetroffen. Dus het protocol toevalstreffer CE uit de 2^e WO wordt gevolgd.

- o oorlogshandelingen
- o grootschalige grondroerende werkzaamheden na de 2^e WO
- o stedelijk gebied

- geen extra maatregelen met betrekking tot CE
- protocol "Toevalstreffer CE uit de 2^e WO"

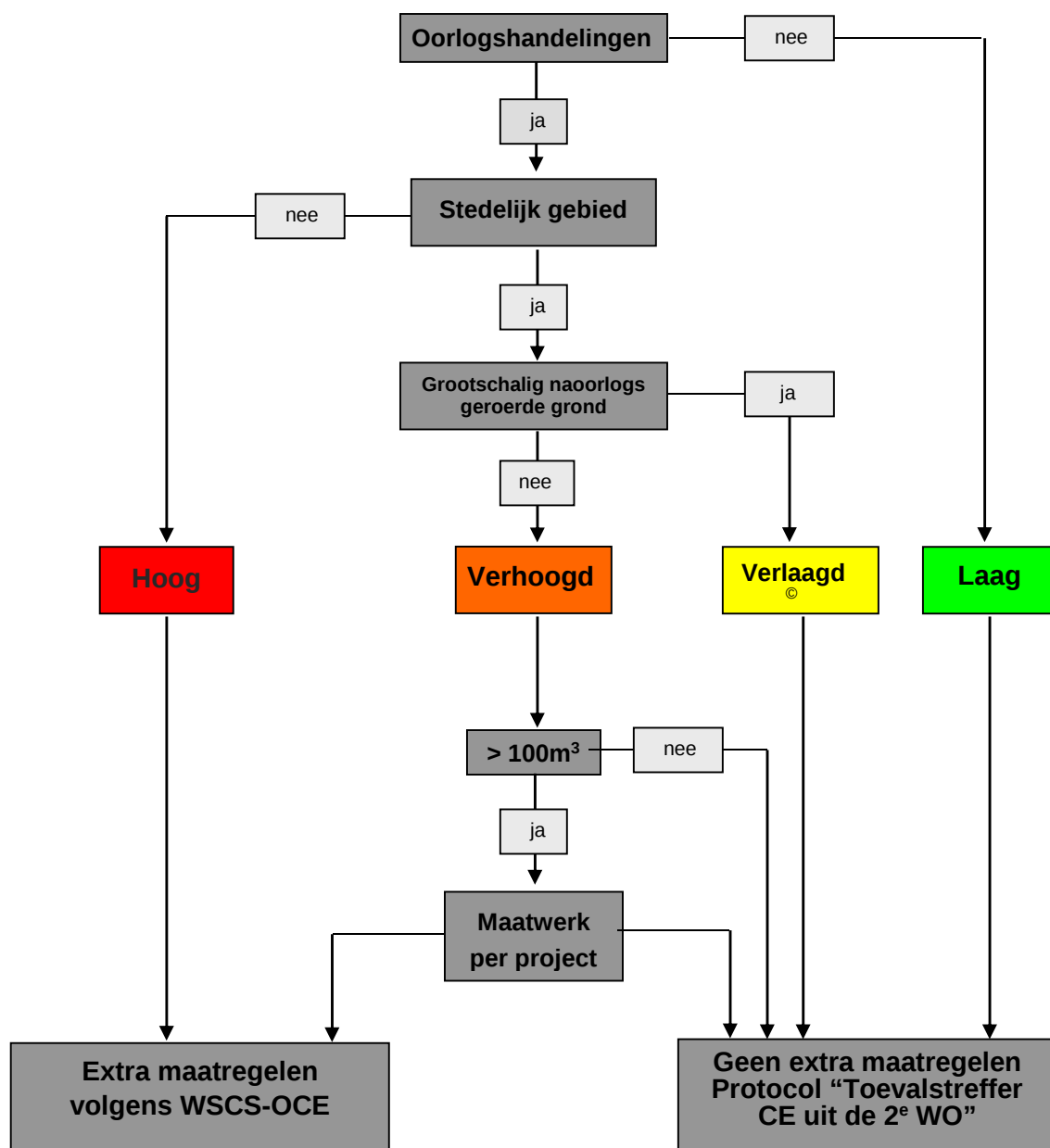
Lage kans van aantreffen CE groen

Op basis van historisch onderzoek kunnen we voor bepaalde delen van Arnhem aangeven dat de kans van aantreffen van CE tijdens grondroerende werkzaamheden laag is. Dit zijn de gebieden waar uit het historische vooronderzoek volgt dat er geen oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden. In deze gebieden worden geen extra maatregelen getroffen. Bij het spontaan aantreffen van CE wordt het protocol "Toevalstreffer CE uit de 2^e WO" gevolgd.

- o geen oorlogshandelingen

- geen extra maatregelen met betrekking tot CE
- protocol "Toevalstreffer CE uit de 2^e WO"

Schema (bij grondroerende werkzaamheden)

Bijlage 3 is een plattegrond van Arnhem met hierop de verschillende “kans van aantreffen” gebieden.

© Indien het gaat om grondroerende werkzaamheden voor dit soort ondergrondse bouwwerken (waarbij je ook nog kunt denken aan zwembaden, bioscopen of theaters) dan moet er ook binnen het gebied met een verlaagde (geel) kans van aantreffen een advies aan de CE adviseur worden gevraagd.

BIJLAGE 1 Definities en Begrippen

Conventionele explosieven (CE)

Conventionele explosieven zijn explosieven die niet als zelfgemaakt, nucleair, biologisch of chemisch kunnen worden aangemerkt. CE zijn gemaakt voor oorlogsdoeleinden.

Voorbeelden hiervan zijn vliegtuigbommen, granaten, mijnen, raketten, munitie, vliegende bommen (V1 en V2) etc.

Waar in deze handleiding wordt gesproken over CE uit de 2^e WO bedoelen we munitie vanaf 20 mm. Landelijk wordt er een grens van 40 mm aangehouden. In verband met de vele grondgevechten in en rondom Arnhem blijft de grens voor CE 20 mm.

Conventionele explosieven kunnen op verschillende manieren worden aangetroffen:

- afgeworpen;
- verschoten/gegoot/gelegd/weggeslingerd;
- opgeslagen/gedumpt/begraven;
- als restanten uit springputten of explosie;
- als onderdeel van (vliegtuig)wrakken en/of gezonken vaartuigen.

Wordt er tijdens graafwerkzaamheden een conventioneel explosief gevonden dan komt een Explosieven OpruimingsDienst van Defensie (EODDEF) om het explosief onschadelijk te maken. Zowel de luchtmacht, landmacht als de marine heeft een EOD.

Bevoegd gezag

De burgemeester van Arnhem voor de openbare orde en veiligheid.

Kans van aantreffen gebied

De gemeente Arnhem is in een viertal kans van aantreffen gebieden (hoog, laag, verhoogd, verlaagd) verdeeld. Op basis van deze gebiedsindeling wordt aangegeven wat de kans van aantreffen van conventionele explosieven uit de 2^e WO tijdens grondroerende werkzaamheden is en welke extra maatregelen moeten worden getroffen.

Grootschalig naoorlogs geroerde grond

Hierbij gaat het om gronden waar na de 2^e WO grondroerende werkzaamheden hebben plaatsgevonden. Voorbeelden hiervan zijn naoorlogse wijken, maar ook vooroorlogse wijken met inbreidingslocaties.

Stedelijk gebied

Gebied waarbij het oorspronkelijke landschap vrijwel geheel vervangen is door bebouwing, wegen en aangelegd groen en water.

Buitengebied

Gebied waar weinig grondroerende werkzaamheden hebben plaatsgevonden en waar weinig woningbouw is.

Effectgerichte benadering

Benadering waarbij je gaat kijken tot welke afstand een calamiteit een bepaald effect (overlijden, verwonding) heeft op een persoon die zich daar onbeschermd bevindt. Het effect overlijden is van belang voor de risicobenadering. Het effect verwonding is niet van belang voor het risico maar wel voor de hulpverlening.

Risicobenadering

Een risicobenadering is een benadering waarbij je naast het effect van de calamiteit ook de kans dat deze calamiteit kan optreden meeneemt. Risico is de kans maal het effect. Bij de risicobenadering gaat het om een effect dat dodelijk is. Wanneer het effect verwonding is dan is dit van belang voor de hulpverlening en niet voor het risico

Protocol Toevalstreffer CE uit de 2^e WO

Protocol dat aangeeft hoe te handelen als er tijdens grondroerende werkzaamheden een conventioneel explosief wordt aangetroffen.

Extra maatregelen

De grondroerende werkzaamheden worden uitgevoerd door een WSCS-OCE gecertificeerd bedrijf. Deze werkzaamheden en de maatregelen in het kader van de veiligheid staan beschreven in het projectplan.

EODDEF

Explosieven Opruimingsdiensten Defensie. Deze afkorting is een verzamelnaam voor het geheel aan explosievenopruimingsdiensten (EODKL Explosievenopruimingsdienst Koninklijke Landmacht, EODKLu Explosievenopruimingsdienst Koninklijke Luchtmacht, DDGKM Duik- en Demonteergroep Koninklijke Marine

BIJLAGE 2 Protocol 'Toevalstreffer uit de 2^e WO'

LET OP!

Verdacht object gevonden, en dan.....?
Eerste Hulp Bij Explosieven

- Er wordt een verdacht object gevonden. Niet aankomen!
- Werkzaamheden nabij verdacht object staken.
- Bij noodsituatie neemt de aannemer contact op met de politie (0900- 8844, doorvragen naar TEV) en stelt dan de toezichthouder op de hoogte.
- De toezichthouder van het project op de hoogte stellen tel.:

B.g.g.: Rob Reinderhoff 06-21538365 of
Bernard Hospers 06-21538364

- Aannemer houdt het verdachte object in de gaten tot politie /toezichthouder op locatie is (vrij houden van toeschouwers en bewoners).
- De toezichthouder beoordeelt de situatie en stelt de projectgroep CE op de hoogte (Rob Reinderhoff 06-21538365 of Bernard Hospers 06-21538364)
- De politie schakelt zo nodig de EODD in om het object nader te onderzoeken en te verwijderen.
- Op aanwijzen van de toezichthouder kan het werk worden hervat.

EODD = Explosieven Opsporingsdienst Defensie
CE = Conventioneel Explosief
TEV= Team/der Explosieven Veiligheid

Versie 2.3 aannemer Civiel
Maart 2015

ONDERWERP
Object gevonden ?, en dan...?

DIENT
Cluster Openbare Ruimte

Conventionele Explosieven Gemeente Arnhem

GEMEENTE
Arnhem

Bijlage 3 Plattegrond van Arnhem met de 'Kans van aantreffen' gebieden